

Kulttuurilautakunta 18.12.2008 § 45

Sivistyslautakunta 31.1.2012 § 1

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta 11.3.2014 § 16

Järvenpään taidemuseon toimintaa ohjaavat säännöt

Järvenpään kaupunki ylläpitää Järvenpään kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden avainalueen museopalveluiden toimintayksikköä, joka hallinnoi kahdeksaa eri kokoelmaa:

1. Järvenpään taidemuseon kokoelma (Kaarina Ahon ja Elisa Paloheimon lahjoituskokoelmat/ Paloheimon perinnesäätien talletuskokoelma, Venny Soldan-Brofeldtin ja Eero Järnefeltin tuotantoa).
2. Järvenpään kaupungin taidekokoelma (maalauksia, grafiikkaa, veistoksia).
3. Järvenpään kaupungin kulttuurihistoriallinen kokoelma (Järvenpää-seuran lahjoitus).
4. Villa Kokkonen ja sen interiööri (Alvar Aallon suunnittelema taiteilijakoti).
5. Ahola (Aho-seuran lahjoitus/Juhani Ahon ja Venny Soldan-Brofeldtin taiteilijakoti)
6. Järvenpään kaupungin valokuva-arkisto (Järvenpää-seuran lahjoitus)
7. Villa Cooper ja sen interiööri (testamenttilahjoitus).
8. Suviranta ja sen esinekokoelma (huonekaluja ja alttarimaalaus)

Järvenpään taidemuseon toimintaa ohjaavat säännöt perustuvat Järvenpään taidemuseon kokoelmapoliittiseen ohjelmaan. Toimintaa ohjaavia sääntöjä ja kokoelmapoliittista ohjelmaa tarkistetaan määräajoin, kuitenkin vähintään viiden vuoden välein.

Nämä säännöt koskevat Järvenpään taidemuseota. Muiden kokoelmien osalta toimintaa ohjaavat säännöt laaditaan kokoelmapoliittisten ohjelmien valmistuttua, jolloin sääntöjen laadinnassa tullaan noudattamaan samoja periaatteita kuin taidemuseon toimintaa ohjaavissa säännöissä.

1. Taidemuseon toimialan määrittely:

Järvenpään taidemuseo esittelee, säilyttää, hoitaa ja kartuttaa taidemuseolle lahjoitettuja ja sinne talletettuja kokoelmia.

Järvenpään taidemuseo tuottaa taide-elämyksiä sekä jakaa tietoa taiteesta eri keinoin keskittyen kokoelmatoiminnassaan kultakauden ajan taiteeseen ja sen ajan paikallisiin taiteilijoihin. Järvenpään taidemuseo hallinnoi ja kartuttaa taidemuseon kokoelmaa. Järvenpään taidemuseo tuottaa ja välittää kansallisesti merkittävää kulttuurista pääomaa. Pääasiallisena keinona ovat monipuolinen näyttely- ja julkaisutoiminta sekä yleisöpalvelu. Perustutkimus ja dokumentaatio kohdistuvat kokoelman taiteeseen ja taiteilijoihin.

Taidemuseon toimintaan liittyviä asiantuntijatehtäviä ovat mm. kokoelmien kartuttaminen ja hoito, tutkimus ja dokumentointi, tutkimustiedon popularisointi, näyttelytoiminta, julkaisutoiminta, oheismateriaalin tuottaminen, esitelmät, luennot, opastukset, tapahtumat, museopedagogiikka, neuvonta, opetus ja lausunnot.

Taidemuseon toiminta ja uusimmat lahjoitukset esitellään vuosittain toimintakertomuksen yhteydessä sivistys- ja vapaa-aikalautakunnassa.

2. Taidemuseon toimintaa ohjaavat säädökset

Järvenpään taidemuseo toimii lakien, kaupungin sääntöjen ja museotoiminnan periaatteiden mukaisesti ja se on yksi kaupungin museopalveluiden kulttuurikohteista. Järvenpään taidemuseon toimintaa ja päätöksentekoa ohjaa sivistyksen- ja vapaa-ajan palvelualueen toimintasääntö (voimassa 1.6.2017 alkaen).

Järvenpään kaupungin museopalvelut kuuluvat Sivistyksen- ja vapaa-ajan palvelualueeseen ja ovat osa Kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden avainaluetta. Kaupungin uuden organisaation linjausten mukaisesti Kulttuuri- ja tapahtumapalveluita johtaa asiakkuusjohtaja, kulttuurijohtaja. Vastaavasti Järvenpään museopalveluiden toimintayksikköä johtajaa palvelupäällikkö, museopalveluiden päällikkö. Museopalveluiden asiat kuuluvat sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan alaisuuteen. Kaupungin pysyväisohjeet ja säännöt koskevat taidemuseota samoin kuin kaikkia kaupungin toimialoja.

Järvenpään taidemuseon toimintaa säätelee Museolaki. Lain mukaan museotoiminnan tavoitteena on ylläpitää ja lisätä kansalaisten tietoutta kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään. Museoiden tulee harjoittaa ja edistää alan tutkimusta, opetusta ja tiedonvälitystä tallentamalla, tutkimalla, säilyttämällä ja asettamalla näytteille esineitä ja muuta aineistoa ihmisestä ja hänen ympäristöstään. (Museolaki § 1: V: 1.1.1993, A:11.11.2005, SK:877/2005)

Järvenpään taidemuseo noudattaa museotyön eettisiä periaatteita (ICOM). Kansainvälisen museoneuvoston ICOM:in vuonna 2004 hyväksymät museotyön eettiset säännöt määrittelevät vähimmäisvaatimukset museoiden ja niiden henkilökunnan ammattikäytännöille ja valmiuksille. Museotyössä noudatetaan myös museoalan yleisiä ohjeita ja tekijänoikeuslainsäädäntöä.

3. Taidekokoelman turvaaminen ja säilyttäminen

Museotoiminnan keskeinen periaate on varmistaa kokoelmien säilyminen. Museolla on velvollisuus hankkia, säilyttää ja edistää kokoelmiaan tallentaakseen taiteellista perintöä. Museopalveluiden päällikkö vastaa kokoelmien karttumisesta, turvaamisesta ja säilyttämisestä.

Säilymisen turvaava pykälä

Museolain §2 kohdan 4 mukaisesti, jos museotoiminta lakkaa sijoitetaan kokoelmat lahjoitus- ja talletussopimuksissa mainittuihin ammatillisesti hoidettuihin museoihin. Jos sijoitusmuseota ei ole mainittu on Järvenpään taidemuseon kokoelmat pyrittävä sijoittamaan aluetaidemuseoon tai vastaavaan ammatillisesti hoidettuun museoon, joka on halukas vastaanottamaan kokoelmat. Kokoelmat on pyrittävä pitämään kokonaisuutena. Kokoelmien nimet on lahjoituksen yhteydessä säilytettävä.

Poistot

Museotoiminnassa ei hyväksytä kokoelmien myymistä tai teosten tarkoituksellista hävittämistä. Poistoja tehdään kuitenkin, mikäli teos tuhoutuu korjauskelvottomaksi tai häviää lopullisesti. Teos katsotaan lopullisesti hävinneeksi kun teosta ei ole löytynyt kymmeneen vuoteen huolellisista etsinnöistä huolimatta. Poistettava teos on mahdollisuuksien mukaan dokumentoitava täydellisesti, poistoista laaditaan poistopöytäkirjat. Tiedot säilytetään taideteosrekistereissä. Kadonneen tai poistetun teoksen inventaarionumeroa ei poisteta eikä käytetä uudelleen.

Taidemuseon kokoelman teoksista ei ole eettistä tehdä poistoja laatukriteerein eikä myöskään rahallisen hyödyn saavuttamiseksi. Poistoissa noudatetaan niin ikään ICOM:n eettisiä sääntöjä ja niistä vastaa Museopalveluiden toimintayksikön esimiehenä toimiva museopalveluiden päällikkö.

Järvenpään taidemuseon saamat talletuskokoelmat ja yksittäisten teosten talletukset on inventoitu ja kirjattu atk-pohjaiseen tietojärjestelmään. Kun talletusaika päättyy tai talletus irtisanotaan, teos poistetaan kokoelmista. Teoksen historia ja vaihteet kokoelmissa ja museon käytössä eivät poistu, vaan tiedot säilyvät näyttely- ja kokoelmataulukotiedoissa. Talletuksen päättymisestä tehdään purkupöytäkirjat, joista käy ilmi talletuksen päättymisen syy. Teosten tunnuksia ja inventaarionumeroita ei anneta muille teoksille.

Taidekokoelman säilyttäminen

Taidemuseon henkilökunta (museopalveluiden päällikkö, amanuenssi, museoassistentti vastuualueena yleisötyö ja pedagogiikka sekä museoassistentti vastuualueena yleisötyö ja markkinointi sekä museon muu henkilöstö) vastaa teosten käsittelystä, siirrosta, ripustuksista, puruista, kuljetuksista ja säilytyksestä. Taidemuseossa, säilytystiloissa ja muissa tiloissa, joissa teoksia pidetään, on ohjeiden mukaiset tasaiset olosuhdearvot taideteosten säilymisen turvaamiseksi. Kokoelman taideteosten sijaintitiedot pidetään ajantasaisina.

Kokoelma tarkastetaan kokonaisuudessaan viiden vuoden välein määräaikaistentoinnin periaatteiden mukaisesti. Museopalveluiden päällikkö ja amanuessi seuraavat kokoelman teosten kuntoa. Konservointi toteutetaan toistaiseksi ostopalveluina.

Museo-olosuhteet

Museopalveluiden päällikkö vastaa museo-olosuhteiden noudattamisesta museotilassa. Sitä valvovat vuorossa oleva henkilökunta ja toimintaympäristöpalveluiden tilakeskus. Tilan olosuhteiden, turvajärjestelyjen ja säilytysmekanismien on vastattava museaalisia vaatimuksia.

4. Taidekokoelmasta ammentava tutkimustyö

Järvenpään taidemuseon tutkimustyön kohteena ovat 1800-luvun lopun kultakauden taide, Tuusulanjärven taitelijayhteisö sekä kokoelmassa edustettuina olevat taiteilijat ja heidän elämäntyönsä. Tutkimustyötä tehdään muun museotyön ohella ja uusimpia tutkimustuloksia pyritään esittelemään museon vaihtuvien näyttelyiden ja kokoelmanäyttelyiden yhteydessä.

Perustutkimuksen kohteina ovat vuosittain lahjoituksina saadut teokset, jotka dokumentoidaan: kuvataan digitaalisesti, inventoidaan ja liitetään osaksi taidemuseon kokoelmia sekä osaksi kaupungin pääomakirjanpitoa.

Kokoelmaan tuleva uusi teos saa juoksevan inventaarionumeron. Luetteloinnissa käytetään kirjainlyhennettä JPT (=Järvenpään taidemuseo), ja lisäksi talletuksissa kirjaintunnusta D. Tekniikasta riippuen inventaarionumeroon määräytyy roomalainen numero: I = öljyväri- ja akryylimaalaukset, II=vesiväri- ja guassiteokset, III=grafiikka ja piirrokset, IV=muut

Museon kokoelman teoksia koskeva taidehistoriallinen ja teoskohtainen tieto kirjataan kokoelmanhallintaohjelmaan Muusaan.

5. Taidekokoelman esittäminen:

Järvenpään taidemuseossa on näyttelytilaa n. 800m². Näyttelytilaan suunnitellaan kokoelmanäyttelyt sekä noin kolme vaihtuvaa näyttelyä vuosittain. Vuosittaisessa näyttelytoiminnassa pyritään esittelemään kokoelman teoksia monipuolisesti tuoden esille eri näkökulmia erilaisille yleisöille. Kokoelmasta lainataan teoksia muille museoille museon lainausperiaatteiden mukaisesti. Kokoelman teokset, jotka eivät ole esillä pidetään museon valvotussa säilytystilassa. Museossa on myös tila, jota voidaan käyttää myös museon pedagogisia projekteja varten.

6. Taidekokoelman kartuttaminen

Taidekokoelmien kartuttamisella tarkoitetaan taideteosten ostoja sekä talletusten ja lahjoitusten vastaanottamista. Järvenpään taidemuseon kokoelma on kertynyt lahjoituksin ja talletuksin.

Lahjoitusten ja talletusten vastaanottamisesta päättää museopalveluiden päällikkö. Lahjoituksista sekä talletuksista tehdään sopimus lahjoittajan/tallettajan ja taidemuseon välillä, joka arkistoidaan pysyvästi säilytettäväksi asiakirjaksi.

Taidekokoelmaa kartutetaan lahjoituksilla taidemuseon kokoelmapolitiikan linjausten mukaisesti lahjoittajan kanssa neuvotellen mahdollisesti jo teoksen ostovaiheessa. Hankintamäärärahaa ei ole taidemuseon kokoelman kartuttamiseksi ollut, mutta taiderahastoa suunnitellaan perustettavaksi taidekokoelmien kartuttamista varten.

Taidehistoriallisessa kartunnassa otetaan huomioon kokoelmien täydentäminen tutkimuksellisin sekä taiteellisin perustein.

Lahjoitus, testamentti, talletus:

Lahjalla tarkoitetaan teoksen omistus- ja hallintaoikeuden luovuttamista museolle vastikkeetta. Museo ei ole velvollinen vastoin tahtoaan ottamaan vastaan lahjoituksia. Lahjoitettavan teoksen pitää noudattaa taidemuseon hankintapolitiikkaa ja sopia/täydentää kokoelmaa. Kokoelmaa hyvin täydentävät lahjoitukset liittyvät Tuusulanjärven taiteilijayhteisön kultakauden taiteeseen. Yksittäisiä lahjoituksia vastaanotettaessa otetaan huomioon kulttuurihistorialliset sekä taiteelliset tekijät ja jo olemassa olevat kokoelmat.

Museo vastaanottaa teoksen lahjoituksena täysin omistus- ja muin mahdollisin oikeuksin. Museo voi käyttää lahjoitusta haluamallaan tavalla museon tarkoituksien mukaan. Lahjoituksesta tehdään aina kirjallinen lahjakirja. Allekirjoituksellaan lahjoittaja vahvistaa, että teos on annettu museolle täydellisenä ja peruuttamattomana lahjana. Lahjoittaja on velvollinen ilmoittamaan tiedossaan olevat tekijänoikeuksien tai muiden oikeuksien rajoitukset. Teosten provenienssitiedot kirjataan mahdollisimman kattavasti lahjoitusta vastaanotettaessa.

Mikäli museo on saanut lahjan testamentin kautta, on testamentin toimeenpanijan luovutettava museolle testamentti sekä sen toimeenpanoa koskevien asiakirjojen kopiot.

Taidemuseo ottaa vastaan talletuksia, kun talletettavat teokset liittyvät olemassa olevaan kokoelmaan, ovat kokoelman ja toiminnan kannalta merkittäviä ja edistävät taidemuseon toimintaa. Kokoelman kartuttamisen yleisten kriteerien on myös täytyttävä ja talletettavia teoksia tai muuta museoaineistoa on voitava hoitaa ja käyttää kuten museon muutakin kokoelmaa.

Talletussopimus tehdään aina kirjallisena ja siinä identifioidaan tallettaja, talletuksen saaja ja talletettavat teokset ja määritellään talletusaika ja irtisanomisaika. Sopimuksessa on käytävä ilmi käyttöoikeudet sekä vakuutusarvot. Talletusten

vastaanottaessaan taidemuseo sitoutuu teosten asianmukaiseen säilyttämiseen ja hoitoon.

Pitkántähtäimen toimintasuunnitelman painopisteitä 2018-2021 1. 2018 muistovuoden huomioiminen ja kansainvälisen näyttely-yhteistyön aloittaminen Järvenpään taidemuseon toiminta- ja näyttelyohjelma suunnitellaan noin kahdeksi vuodeksi eteenpäin ottaen huomioon aina vuosittain vahvistettavat määrärahat. Tulevana suunnitelmakautena painotetaan erityisesti 1918 muistovuotta sekä kansainvälisen näyttelytoiminnan ja tarjonnan kehittämistä ja niihin liittyvää oheisohjelma-, museoyhteistyö- ja julkaisutoimintaa. Taidemuseon toiminta on laajentunut ja yleisöpalvelua kehitetään edelleen myös yhteistyössä kaupungin muiden toimijoiden kanssa. 2. Suvirannan museoinnin suunnittelu ja toimintakonseptin kehittäminen Järvenpään kaupunki osti Eero Järnefeltin taiteilijakoti Suvirannan tammikuussa 2018. Omistajilla on elinikäinen asumisoikeus rakennukseen. Kohteen museoinnin suunnittelu ja toimintakonseptien kehittämien on suunnitelmakautena merkittävimpiä painopisteitä toiminnassa. Kehittämistä tehdään yhteistyössä Tuusulanjärven matkailun ja alueen muiden kotimuseoiden kanssa.	Pitkántähtäimen suunnitelman 2014 -2017 painopisteitä 1. Jean Sibeliuksen 150-vuotisjuhlavuoden ja Suomen 100-vuotisjuhlavuoden huomioiminen Järvenpään taidemuseon toiminta- ja näyttelyohjelma suunnitellaan noin kahdeksi vuodeksi eteenpäin ottaen huomioon aina vuosittain vahvistettavat määrärahat. Tulevana suunnitelmakautena painotetaan erityisesti Jean Sibeliuksen ja Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden näyttelyitä ja niihin liittyvää oheisohjelma-, museoyhteistyö- ja julkaisutoimintaa. Taidemuseon toiminta on laajentunut ja yleisöpalvelua kehitetään edelleen myös yhteistyössä kaupungin muiden toimijoiden kanssa. 2. Järvenpään taidemuseon ja Aholan kulttuurimatkailullinen kehittäminen Järvenpään taidemuseo ja Ahola osallistuvat aktiivisesti Tuusulanjärven matkailulliseen kehittämiseen tuotteistamalla palveluitaan huomioiden myös kulttuurimatkailullisen näkökulman. Järvenpään taidemuseo osallistuu suunnitelmakautena sekä alueelliseen Tuusulanjärven matkailuhankkeeseen että Museoliiton Museot kulttuurimatkailun kärkeen - hankkeeseen.
--	---

3. Muiden kokoelmien toiminnallinen selkiyttäminen ja määräaikaishinnoittaminen Pitkätähden suunnitelmaan kuuluu kokoelmapoliittisten ohjelmien laatiminen museopalveluiden hallinnassa oleville muille kokoelmille sekä näiden kokoelmien toiminnallinen selkiyttäminen. Johtuen taidemuseon vastaanottamista merkittävistä uusista kokoelmista (Paloheimon perinnesäätien kokoelma ja Suviranta) Järvenpään taidemuseon kokoelmapoliittisten ohjelmien päivittäminen uusitaan vasta tulevana suunnitelmakautena. Pyrkimyksenä on yhdistää Järvenpään taidemuseon kokoelmapoliittiseen ohjelmaan kaikki taidemuseon hallinnassa olevat kokoelmat. Kaupungin kulttuurihistoriallisen kokoelman, Aholan kokoelman, Villa Kokkosen ja Villa Cooperin sekä Suvirannan kokoelmien sekä valokuvakokoelman kokoelmapoliittiset ohjelmat. Uusien vastaanotettujen kokoelmien liittäminen Muusa-tietokantaan. Uuden Kookos-kokoelmahallintajärjestelmän arviointi. 4. Taidemuseon vaikuttavuuden ja yleisösuhteen kehittäminen uusien tarkoituksenmukaisten tilaratkaisujen kautta.	3. Muiden kokoelmien toiminnallinen selkiyttäminen ja määräaikaishinnoittaminen Pitkätähden suunnitelmaan kuuluu kokoelmapoliittisten ohjelmien laatiminen museopalveluiden hallinnassa oleville muille kokoelmille sekä näiden kokoelmien toiminnallinen selkiyttäminen. Järvenpään taidemuseon kokoelmapoliittinen ohjelma pyritään päivittämään suunnitelmakautena. Pyrkimyksenä on yhdistää Järvenpään taidemuseon kokoelmapoliittiseen ohjelmaan kaikki taidemuseon hallinnassa olevat kokoelmat. Kaupungin kulttuurihistoriallisen kokoelman, Aholan kokoelman, Villa Kokkosen ja Villa Cooperin kokoelmien sekä valokuvakokoelman kokoelmapoliittiset ohjelmat. Museopalveluiden piiriin kuuluvien kulttuurihistoriallisten kokoelmien toiminnallinen selkiyttäminen siten, että näille kokoelmille luodaan resurssit ottaa vastaan, hoitaa ja säilyttää kyseessä olevia kokoelmia. Kokoelmiin liittyvät museaaliset palvelut on tähän asti ostettu ulkoisena asiantuntijapalveluina. Kaupungin taidekokoelman liittäminen Muusa-tietokantaan.
--	---